

โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
สำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคาม

นาย วรภิก ขวัญใจ

004433

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

A PROJECT ESTABLISHING OF MAHASARAKAM TEACHERS' COLLEGE
EDUCATIONAL TECHNOLOGY CENTER.

Mr. Worakit Watkaolarm

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์   โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับวิทยาลัยครู
มหาสารคาม

โดย   นาย วรภิก   วัดเช้าหลาม

แผนกวิชา   โสภทศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ สำเภา   วรวงูร

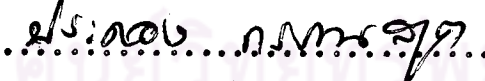

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย   อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประภิชร์   บุญนาค)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภร   สุวรรณศรีชัย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง   กรรรณสุต)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ สำเภา   วรวงูร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับวิทยาลัยครู
มหาสารคาม

ชื่อนิสิต   นายวรภิก วัคเฑาะพ

อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ สำเภา วรวงูร

แผนกวิชา   โสภศาสตร์ศึกษา

ปีการศึกษา   2521

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของงานเทคโนโลยีทางการศึกษาในวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของอาจารย์ นักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม และครูโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนใกล้เคียงวิทยาลัย ที่มีต่อการใช้สื่อการสอน และการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
4. เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคาม
5. เพื่อเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามกับอาจารย์ 116 คน นักศึกษา 25 คน และ

ครูโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนใกล้เคียงวิทยาลัย 25 คน

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคามส่วนใหญ่รู้จักและมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน แต่ใช้น้อยเป็นบางครั้งบางคราวเท่านั้น เพราะเนื้อหาวิชาในบางบทเรียนไม่จำเป็นต้องใช้ วิทยาลัยไม่มีสื่อทัศนูปกรณ์ที่ต้องการและไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการของแผนกสื่อทัศนศึกษาของวิทยาลัย
2. วิทยาลัยครูมหาสารคามมีสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เป็นจำนวนมากแต่มีปัญหาต้นทุนค่าดูแลรักษาไม่เพียงพอและได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อย จึงทำให้ไม่สามารถจัดบริการสื่อการสอนต่าง ๆ แก่อาจารย์ นักศึกษา วิทยาลัยครูมหาสารคาม และโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียงวิทยาลัยได้อย่างเต็มที่
3. อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม ได้รับบริการสื่อการสอนต่าง ๆ จากแผนกสื่อทัศนศึกษาของวิทยาลัยน้อย และไม่เคยได้รับการอบรมการผลิตและใช้สื่อการสอนเลย
4. นักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครูมหาสารคามส่วนใหญ่ มีความรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้สื่อประกอบการสอน แต่ประสบปัญหาในการผลิต และใช้สื่อประกอบการสอนมาก เพราะไม่มีแหล่งช่วยเหลือและให้ยืมสื่อประกอบการสอน ทำให้ไม่สามารถผลิตและจัดหาสื่อประกอบการสอนที่ดีมีประสิทธิภาพมาประกอบการสอนได้
5. ครูโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนใกล้เคียงวิทยาลัย ประสบปัญหาขาดแคลนสื่อประกอบการสอน ไม่มีวัสดุในการผลิต ไม่มีทุนที่จะจัดซื้อสื่อประกอบการสอน และบริการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาดัง ๆ ที่ได้รับจากแผนกสื่อทัศนศึกษา วิทยาลัยครูมหาสารคาม ได้รับเฉพาะด้านการเผยแพร่สื่อการสอนใหม่ ๆ ให้ทราบ แต่ก็น้อยมาก ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นไม่เคยได้รับเลย
6. อาจารย์ ร้อยละ 77.12 นักศึกษา ร้อยละ 88.00 และครูโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนใกล้เคียงวิทยาลัย ร้อยละ 84.00 มีความต้องการ และเห็นว่าจำเป็นมากที่จะต้องมีศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคาม และเห็นด้วยกับบริการต่าง ๆ ที่ศูนย์จะจัดให้

ขอเสนอแนะ

1. ควรดำเนินการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคามขึ้นตามโครงการที่เสนอในวิทยานิพนธ์นี้
2. ควรให้มีการสำรวจความจำเป็นและความต้องการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของอาจารย์เป็นระยะ ๆ และจัดหาบริการด้านต่าง ๆ เหล่านั้นให้ตามต้องการ
3. ควรดำเนินการโครงการร่วมมือกันระหว่างศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือในด้านการผลิตและการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ
4. ควรจะได้ศึกษาและวิจัยสภาพการดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบศูนย์ บทบาท และหน้าที่ต่าง ๆ ของศูนย์
5. ควรขยายขอบข่ายงานโครงการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัย ให้สามารถบริการแก่ชุมชนในท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดใกล้เคียงได้อย่างทั่วถึง

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis title : A Project Establishing of Mahasarakam Teachers'
College Educational Technology Center

Name : Mr. Worakit Watkaolarm

Thesis Advisor: Professor Sampow Varangoon

Department : Audio - Visual Education

Academic year : 2521

ABSTRACT

Purposes :

1. To study the present settings of educational Technology in Mahasarakam Teachers' College
2. To study the problems of instructional media utilization by Mahasarakam Teachers' College's instructors.
3. To study opinions and desires of Mahasarakam Teachers' College's instructors and students, and elementary Teachers in nearby schools on instructional media utilization and the establishment of an Educational Technology Center at Mahasarakam Teachers' College
4. To survey and analyze data concerning the establishment of an Educational Technology Center for Mahasarakam Teachers' College
5. To make suggestions about the Project for Establishment of an Educational Technology Center at Mahasarakam Teachers' College.

Procedure

1. Gathering of data by means of questionnaires from 118 instructors, 25 students and 25 elementary teachers from nearby schools.
2. After the questionnaires were completed and returned, data were analyzed for statistical evaluation.

Results :

1. Most of the College's instructors knew and had good attitudes towards instructional media utilization, but showed low frequency of use because they found no need to do so in some subjects, the College did not provide the media they wanted, and they did not have convenience in services provided by present Audio - Visual Center of the College.
2. The College had a wide variety of instructional media but there were problems of lacking personnels and supporting budgets which led to inefficient services provided for instructors, students and elementary teachers.
3. The College's instructors received only a few number of services from the present College's Audio - Visual Center and never received trainings on instructional media production and utilization.
4. Most of the College's teacher students had a knowledge on and had good attitudes towards instructional media utilization but they encountered many problems of production and utilization because there was no place where they could ask for helps

in production or borrow those media. So they couldn't find sufficient instructional media.

5. Elementary School teachers were faced with the problems of lacking instructional materials and financial supports, and they were dimly acknowledged of modern instructional media but never received any more service from The present College's Audio - Visual Center.
6. Most of the research population, (77.12 % of instructors, 88.00 % of students, and 84.00 % of elementary teachers), felt the great needs for the establishment of an Educational Technology Center at Mahasarakam Teachers' College, and they agreed with every service to be provided by the establishing Center.

Suggestions :

1. An Educational Technology Center should be urgently established at Mahasarakam Teachers' College.
2. The College should survey the education technological needs of its instructors regularly, and provide them with what they need.
3. The College should establish cooperation at a regional level with other teachers colleges' educational technology centers, especially, in production and exchanging of instructional media and educational innovations.
4. The College should study and research deeper into the formations, roles, and obligations of educational technology center.
5. The College should expand its educational technology servicing network to cover all local communities in Mahasarakam and near by provinces.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคาม นี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ท่านศาสตราจารย์ สำเภา วรวงูร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต อาจารย์แผนกวิชา ศึกษาศาสตร์ ได้ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ สุรัชย์ ธีวชิวิเชียร อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม อาจารย์ สอนทอง ทองวิเศษ อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ตลอดจนคุณครูทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

วรกิต วัคเฆาตาม

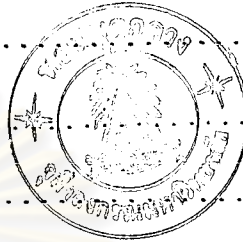

ศูนย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘
รายการแผนภาพประกอบ	๘

บทที่		
1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	4
	วิธีดำเนินการวิจัย	4
	นิยามของคำต่าง ๆ	5
	การสำรวจการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	งานวิจัยในต่างประเทศ	6
	งานวิจัยในประเทศไทย	12
2	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	20
	ความเป็นมาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	20
	งานโสตทัศนศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาในประเทศไทย	24
	คำจำกัดความ	26
	หน้าที่โดยทั่วไปของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	27
	ที่ตั้งและพื้นที่ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	28
	งบประมาณ	32
	บุคลากร	33

3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	36
	วิธีดำเนินการวิจัย	36
	ลักษณะของประชากร	36
	ลักษณะตัวอย่างประชากร	37
	ลักษณะของแบบสอบถาม	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	การวิเคราะห์ข้อมูล	38
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
	อภิปรายผลการวิจัย	61
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	63
	ผลของการวิจัย	64
	ขอเสนอแนะ	65
	โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคาม	66
	บรรณานุกรม	74
	ภาคผนวก	77
	ประวัติผู้เขียน	98

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนอาจารย์ในภาควิชาต่าง ๆ ที่ตอบแบบสอบถาม 42
2	สภาพการใช้และความคิดเห็นต่อ โสตทัศนอุปกรณ์และนวัตกรรมการศึกษา 44
3	ปัญหาที่อาจารย์พบเสมอในการผลิตอุปกรณ์การสอนและให้บริการของหน่วย โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัย 47
4	ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อบริการที่จะจัดให้และสภาพบริการที่ได้รับ ในปัจจุบัน 50
5	จำนวนและสภาพของ โสตทัศนอุปกรณ์ 52
6	ปัญหาการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอนของนักศึกษา 54
7	เหตุผลที่นักศึกษาไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน 55
8	แหล่งที่มาของอุปกรณ์การสอนที่นักศึกษาฝึกสอนใช้ในระหว่างเวลาฝึกสอน 56
9	ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบริการที่ศูนย์จะจัดให้ 57
10	ปัญหาการสอน และการใช้อุปกรณ์การสอนของครู 58
11	ความคิดเห็นของครูต่อบริการที่จะจัดให้และสภาพที่ได้รับบริการจากแผนก โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยในปัจจุบัน 59

รายการแผนภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1	การจัดศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย คอนเนคติกัต สหรัฐอเมริกา	30
2	การจัดศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 1,000-2,000 คน	31

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย